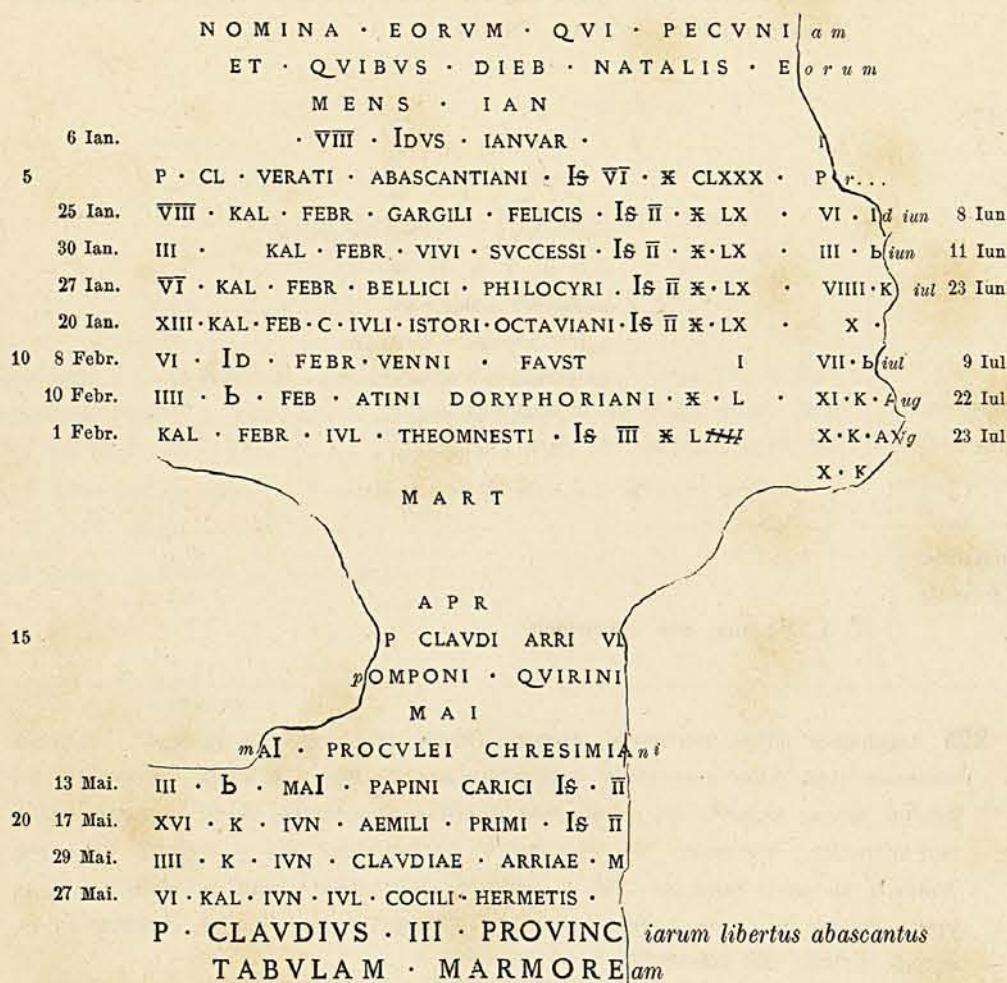

326 tabula marmorea alta m. 0,75 litteris centim. circiter 4½; supra et infra integra est et extat margo, item a parte intuenti sinistra praeter vv. 13—18. Ostiae rep., inde translata Romam in aedes Quirinales NOTITIA. Extat Romae in museo Vaticano (*Galleria lapidaria*) inter Ostiensia.

Descripsit Henzen, recognovi ipse. Legitur in notitia ms. rerum antiquarum a Petrinio inter annos 1801 et 1804 effossarum p. 476.

Paginæ prioris vv. 4. 5. 12 in litura repositi sunt.

Nomina recensentur sodalium qui pecuniam in commune contulerant, ut ex usuris summae a singulis conlatae dies natalis uniuscuiusque communiter celebraretur. Eas usuras fuisse centesimas apparet ex vv. 5. 6. 7. 8. 9. 12, ubi post nomina sodalium summae perscriptae sunt binae, altera ea quam sodalis arcae intulerat, altera ea quae quotannis erogari debebat; contra v. 14 haec sola legitur; ceterum illa sestertiis nummis, haec denariis perscripta est. Nomina sodalium tabulae marmoreae incidenda curavit P. Claudius Abascantus de quo dicam infra ad n. 328, pater P. Claudii Veratii Abascantiani, cuius nomen legitur inter sodales loco primo. Ad eundem P. Claudium Veratum Abascantianum conjectura rettuli titulum n. 325, in quo etiam de hac ipsa HS sex milium nummum conlatione agi suspicatus sum. — Tam C. Iulius Istorius Octavianus (recensitus inter sodales v. 9) quam Pomponius Quirinus (v. 16) nominantur etiam in albo dendrophorum supra n. 284, ille I, 6 (conlato II, 18), hic col. II, 16 vel 17. Praeterea etiam P. Claudium Abascantum qui nomina sodalium incidenda curavit, fuisse inter dendrophoros scimus (n. 284. 324). Accedit quod titulus n. 325, qui fortasse ad hos sodales pertinet vel certe mentionem facit unius ex eis, P. Claudi Veratii Abascantiani, prodiit una cum titulis dendrophorum. Inde hos sodales cum dendrophoris nescio qua ratione coniunctos fuisse facile cogitaris.

327 sarcophagus marmoreus; titulum utrumque sustinent Centauri marini. Ostiae rep., deinde Romae in palatio Cartoni AMAT. Fuit deinde in stabulo aedium Torloniae ad plateau S. Apostolorum, inde ab anno 1878 est in museo Torloniae Transtiberino.

V · ID VS · DEC
D M
C · MODESTI · THESE
P · CL · TRIVM · GALLIAR ·
5 LIB · ABASCANTVS
ALVMNO · DVLCISSIMO
QVI · VIXIT · AN · VIII
MENS · V · DIEB · XVIII

Recognovi. Amati ms. 9752 f. 13 (inde per Borghesium Henzen syll. n. 6393); F. Matz et F. v. Duhn *antike Bildwerke in Rom* 2 p. 376 n. 3192.

4 verba in margine scripta dedi ex Amatio; nunc perierunt praeter pauca vestigia in fine potissimum residua; quae Duhnus de eis refert, ex parte falsa sunt. — 3 fin. THESE Amati; nunc non legitur nisi THESE.

328 cippus. Inter Ostiensia Cartonii SARTI. Romae in horreis Vaticanis HENZEN. Ubi nunc extet nescio; in repositis musei Lateranensis frustra quaesivi.

in latere:
MODESTIAE · EPIGONE
D ANIMAE · DVLCISSIMAE
ABASCANTVS · GALLIARVM
DE · SE · BENEMERENTI · FEC
VIII · KAL · IVL
I. aurelio commodo caes COS 23 Jun. 177
M · PLAVTIO · QVINTILLO

Sarti ms.; Henzen, qui vidit, syll. n. 6268.

In inscriptione lateris deesse nomen alterius ex consulibus neuter auctorum indicavit; Commodi nomen erasum ego introduxi conjectura. — 4 VIII Sart. — 3 QVINTILLO Henz.

Abascantus Galliarum servus est idem qui postea manumissus et appellatus P. Claudius trium Galliarum (n. 327) sive trium provinciarum (n. 326) libertus Abascantus genuit P. Claudius Horatium [potius quam Horatia] Abascantianum (n. 324) et P. Claudius Veratum Abascantianum (n. 325); idem memoratur in albo dendrophorum (n. 284, II, 15); item ad eum redire videtur n. 71.

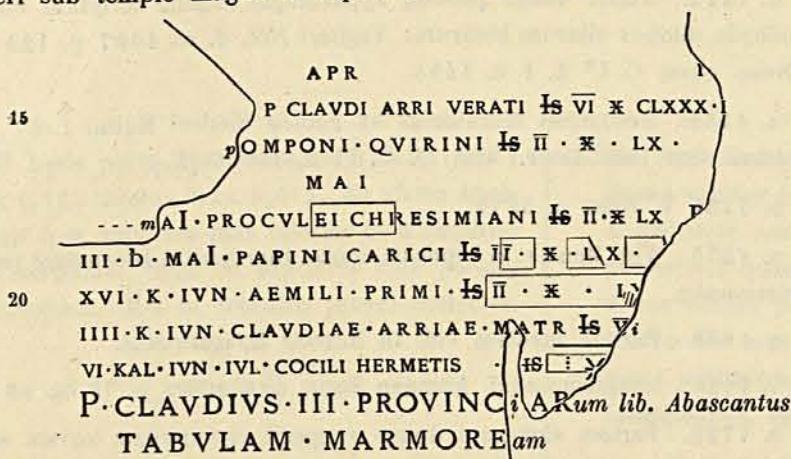
329 cippus marmoreus. Ostiae rep. a. 1864. Nunc Romae in museo Lateranensi.

D I I S M A N I B V S
urceus T I · CLAVDI patera
CVMANI · L · CERIALIS
sic VI · AVGVSTALIS
5 OSTIS
CLAVDIA · PRIMILLA
OPTVMO · CONIVGI

Descripsi. P. H. Visconti inscr. Ost. VI n. 171; C. L. Visconti ms.; acta ms.

4 VI pro VI VIR reperitur etiam supra n. 318, 4.

ad n. 326. Fragmentum novum quo complementur vv. 15–23 exeentes reperti sub templo magno in repositis.

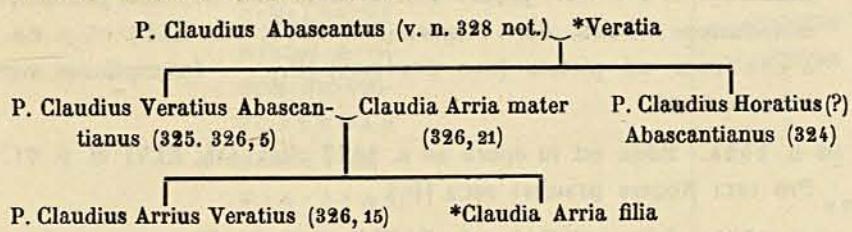

Descripti; fragmentum novum, quo versusexeentes continentur, contuli etiam ad ectypum.

Quae lineis rectis circumclusi, in litura scripta sunt. — Litterarum particulae v. 14. 15. 17/18 fin. videntur pertinere ad columnam II; 17/18 fortasse p intellege p[r(idie)]. — 20 fin. videtur fuisse LX. — 22 fin. fortasse signum denarii ceteris huius versus litteris altius.

Fragmento novo confirmatur quod Dessau adnotavit ad n. 326 usuras summarum a singulis ad dies natales celebrandos collatarum fuisse centesimas. Addiscimus autem propinquos eius qui tabulam posuit sc. P. Claudio Abascanti plus pecuniae impendisse quam ceteros: P. Cl. Veratius Abascantianus (5), P. Claudio Arrius Veratius (15), Claudia Arria mater (21) arcae inferunt sena milia sestertium, ceteri omnes excepto uno (12) bina milia, unus etiam minus (11).

Stemma Claudiorum fortasse sic fere constituendum est:

Nominibus, quae coniectura posui, asteriscum addidi.

ad n. 341. Gruterum frustra laborasse, ut huius inscriptionis exemplum accuratius nanciseretur, apparet ex epistula quadam Joannis Wouveri, cf. *Eph. ep. IX* p. 335 (ubi legendum est ‘ad n. 341’ pro ‘ad n. 340’) [D.]. — Cf. ad hunc titulum Carcopino *Virgile et les origines d’Ostie* p. 51 sq., ubi agit de sodalibus Arulensibus (cf. supra p. 612 not. 44).

ad n. 347 v. 3. Egrilius Isio idem fortasse infra n. 4569 dec. XIII 4. ad n. 349 v. infra n. 4646.

ad n. 350 v. infra n. 4450.

ad n. 358. Vidi Ostiae in domo Aldobrandini; cf. infra ad n. 4938.

ad n. 360. 361 cf. supra p. 611, infra n. 4563, 1 not. et p. 673.

ad n. 362 sqq. v. infra n. 4458. 4651. 4715.

ad n. 363. Nunc est in museo Lateranensi parieti affixa sub porticu (in parte XXXVIII n. 4). Versus 5–8 complementur fragmento novo rep. a ponente della porta romana, sul lato settentrionale del decumano (i. e. ibi fere ubi cetera fragmenta reperta sunt), quod cum n. 363 coniungendum esse cognovi. Edid. Paribeni *Not. d. sc.* 1918 p. 134 d. Exstat imminentum (deest nunc pars extrema versus 5 litteras ATIS continens) in repositis musei Ostiensis, ubi descripti et ectypum sumpsi.

5 DECVRIONI GRATIS
ADLECTO P
CORPOR CVRAT
NAV MARIN ET MESOR

2 fin. p(atrono). — Paribeni adnotat ‘appresso alle lettere O·P è graffito AF’; ego vidi a dextra litterae P lineam quandam, quae pars illius litterae A esse mihi videbatur.

decurioni gratis adlecto, p(atrono) corpor---, curat(ori) nav(ium) marin(arum) et me(n)sor(um) cet.

ad n. 370 cf. infra n. 4654. 5383.

ad n. 374. V. 11 lege decur(iae) (sextae decimae), v. infra n. 4569.

ad n. 375. 376. Longo commentario instruxit C. Mancini *Atti della R. Accad. (napol.) di archeologia, lettere e belle arti* 13, 2 p. 146–170 [D.]. — Post Mancinum titulos denuo tractaverunt O. Seeck *Gesch. d. Untergangs der ant. Welt* II¹ (1901) p. 156 sq. 523 sq. = II² (1921) p. 158 sq. 528 sq., qui eos non ad unum et eundem P. Lucilium Gamalam pertinere, immo Gamalam tituli n. 375 multo ante Gamalam tituli n. 376, scilicet aetate Augusti, fuisse probabat, et uno decennio post Seeckum — eius libro ut videtur non adhibito — J. Carcopino *Méth. d’arch. et d’hist.* XXXI 1911 p. 143–230. 367–368, ipse quoque duos Gamalas discernendos esse praedicans; Gamalam minorem (n. 376) mortuum esse putat ante mortem M. Aurelii, *L. Caesarem Aug. f. v. 6* sq. Commodum esse ratus (ut iam Mancini l. c.); contra titulum n. 375 positum esse anno p. Chr. 43 exeunte vel 44 ineunte; vv. 40 sqq. enim pertinere ad bellum Claudi Britanicum, v. 39 ad quaesturam Ostiensem (cf. supra p. 7 b). Contra illos Gamalas inter se diversos esse denuo negat v. Premerstein *Klio* XII (1912) p. 139 sq. Cf. etiam quae de hac quaestione scripsit Paribeni *Mon. ant. dei Lincei* XXIII 1914 col. 483 sq. — De apographo Ligoriano tituli n. 375 (ms. Taur. vol. XIV s. v. Porto) cf. Carcopino l. c. p. 367 not. 4. — n. 375 v. 40 Carcopino supplet (p. 210) [praet]erea, n. 376 v. 26 proponit (p. 218) *extruden[tibus]* (sc. *inundationibus aquam e ripis* vel tale quid, vocabula omissa a quadratario) vel *extrus(is) stipitibus* litteris *ti* et *pi* vocabuli *stipitibus* ligatis; de navalibus (v. n. 376 v. 25) cf. K. Lehmann-Hartleben loco supra p. 609 not. 6 citato. — Omnino cf. etiam L. R. Taylor *The cults of Ostia* p. 14 sq. not. 4 et passim.

ad n. 397. Legitur etiam in Jucundi codice Ashburnhamiano f. 9' n. 84 (cf. *Eph. ep. IX* p. 291) [D.].

ad n. 399 cf. infra n. 5346.

ad n. 403 cf. infra n. 4314.

ad n. 407 v. 3. 4: idem, ut videtur, infra n. 4563, 1 II v. 40.

ad n. 412. Legitur etiam in Jucundi codice Mediceo (Vat.) n. 223 (cf. *Eph. ep. IX* p. 302) [D.].

ad n. 415. Iam Romae in horto musei thermarum Diocletiani (*museo nazionale*).

ad n. 419 v. infra n. 4668.

ad n. 426. Nunc etiam C. I² 2, 1 n. 1424.

ad n. 429. Imaginem edidit W. Altmann *Altäre* p. 237 fig. 191 [D.].

ad n. 431. V. 3 supplendus videtur [*curatori vel patrono corporis trajectus*] *Rusticeli*, cf. infra n. 4553–4556 et quae dixi *Sitz.-Ber. Berl. Ak. phil.-hist. Kl.* 1928 p. 45 not. 4. [Cf. nunc etiam infra n. 5327 sq.; ad v. 14 cf. n. 5357 col. I v. 10.]

ad n. 433 v. infra n. 4663 not.

ad n. 446 v. infra n. 4457.

ad n. 447 v. infra n. 4674.

ad n. 454. Vidi Ostiae in repositis musei.

ad n. 459 v. supra p. 611 not. 40.

ad n. 461 cf. infra n. 4560–4563.

ad n. 472. Delineata exstat in codice quem A. W. Franks reliquit museo Britannico (de quo cf. ad n. 46. 176) f. 51 (delineatio signata est n. 283), unde accuratissime repetivit Th. Ashby *Classical Review* 1904 p. 74: exemplum est iam notum, sed fortasse accuratius exaratum quam in reliquis quas adhibueramus schedis, v. 3 VIX ANN XIII HIC TANIAE cet., 6 VOLVMINI POTIVS). — Pars extrema (v. 14–16) exstitit aliquando in villa Pamphilia ad sepulcretum, ubi ante multos annos descriptis Henzen, nuper frustra quaesivit Huelsen; descriptis autem Henzen sic:

'superne abrasum' HENZEN	
INF P II	IN AG p. VI
EXCESSIT ANNO VRBIS CONDITAE	
BCCXXCVII	

Vindicatur hoc Henzeni apographo huius tituli pars suspicionibus maxime obnoxia. Nam recens haec fuisse incisa et ab Henzeno pro antiquis descripta, id ab omni probabilitate abhorret. Quod de rasura ait Henzen, quamquam mirum est partem huius tituli vel antiqua vel recenti aetate esse erasum (et possis conicere errorem subesse), certe suspicionibus de ipso titulo nullo modo ansam praebet [D.].